

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

FACTORS AFFECTING THE PROCUREMENT MANAGEMENT OF SCHOOLS UNDER NAKHONRATCHASIMA PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

กัญญารัตน์ ประทุม¹ บรรจบ บุญจันทร์²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการบริหารงานพัสดุ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน ครู จำนวน 283 คน และเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด 2) ระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด 3) ปัจจัยงบประมาณ และปัจจัยการกำหนดความต้องการร่วมกันทำนุบำรุงการบริหารงานพัสดุได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) ซึ่งตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายการผันแปรการบริหารงานพัสดุได้ร้อยละ 38.1 ($R^2 = 0.381$)

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ, การบริหารงานพัสดุของโรงเรียน, องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

² รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Abstract

This research aimed to study factors affecting the procurement management of schools under NakhonRatchasima Provincial Administrative Organization. The sample consisted of 21 school administrators, 283 teachers and 19 staff members. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and enter-method multiple regression analysis. The salient points found that;1)For factors affecting procurement administration of schools under the NakhonRatchasima Provincial Administrative Organization, the overall level is very high. When considering each factor, it was found that at every level of factor. Planning factors had the highest average. 2) In terms of procurement administration of schools under the NakhonRatchasima Provincial Administration Organization, the overall and individual aspects were found to be at a high level. When considering each aspect, it was found that the level was high in all aspects, particularly, collection, document, and disbursements had the highest average.3)For budget factors and determinants of demand, altogether predicted the procurement administration with statistic significantly. ($p\text{-value} < .001$). Both variants were able to explain the variance of the package management by 38.1 ($R^2 = 0.381$).

Keywords : factors affecting, procurement administration, NakhonRatchasima Provincial Administrative Organization

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และมาตรา 42 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) บทบัญญัติเดียวกันนี้ยังมีบัญญัติไว้ในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้โดยให้หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) จะเห็นว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของบริการสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2542)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 39 บัญญัติให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรงหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เช่นเดียวกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในการบริหาร การศึกษา ไว้ว่าให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี โดยในด้านงบประมาณนั้น ให้มีการวางแผนพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อสนอง ต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี การพัฒนาระบบ ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ และการควบคุมดูแล บำรุงรักษาและ จำหน่ายพัสดุ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

งานพัสดุมีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรทุกๆองค์กร เนื่องจากพัสดุเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถจะก่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและ งบประมาณ ทันท่วงทีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การมีความพร้อมด้านวัสดุครุภัณฑ์ สามารถทำให้องค์กรประสบ ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ เพราะถ้าองค์กรใดขาดหลักการจัดการงานพัสดุที่ดีแล้ว การทำงานย่อมจะ เกิดความล่าช้าและสิ้นเปลืองอันเป็นเหตุทำให้องค์กรนั้นด้อยประสิทธิภาพ เนื่องจากงานพัสดุเป็นงานที่ สนับสนุนแผนงานของโครงการต่างๆ ซึ่งได้วางแผนไว้ให้มีพัสดุใช้ตลอดเวลา ทำให้งานและโครงการดำเนินไป ได้ และแม้แต่ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นจะประสบผลสำเร็จไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายพัสดุ (สุกัญญา ศรีทับทิม, 2555) กระบวนการบริหารงานพัสดุ เริ่มตั้งแต่การวางแผน การกำหนดความต้องการ การจัดหา การแจกจ่าย การบำรุงรักษาและการจำหน่าย ส่วนราชการต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ โดยยึดประโยชน์สูงสุดที่ราชการจะได้รับเป็นสำคัญหากดำเนินการไม่ถูกต้อง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีความผิดทางวินัยหรือความรับผิดชอบแพ่งและอาญา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึง ต้องตระหนักในการกิจความรับผิดชอบ สามารถบริหารงานพัสดุได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว โปร่งใสสามารถ ตรวจสอบได้ และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา (อิวิวัฒน์ โยอาศรี, 2556)

การบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา เป็นการบริการอย่างหนึ่งที่สนับสนุน ส่งเสริมให้การดำเนินงาน ของโรงเรียนเป็นไปด้วยดี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การบริหารงานพัสดุที่ดีจะช่วยให้การเรียน การสอนง่ายและสะดวกขึ้น ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เหมาะสมและประหยัดเวลาใน การสอนให้มากขึ้น (อดิศักดิ์ เพียงเกษ, 2547)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ พบว่าการบริหารพัสดุของ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่ปฏิบัติงานอยู่มีประสิทธิภาพต่ำการศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถนำ สารสนเทศที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา และหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยบุคลากรส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. ปัจจัยการวางแผนส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. ปัจจัยงบประมาณส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
4. ปัจจัยการกำหนดความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
5. ปัจจัยการบริหารองค์กรส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณซึ่งมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 126 คน ครู จำนวน 1,733 คน เจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 116 คน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน ครู จำนวน 283 คน เจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 19 คน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จากการคำนวณโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608-609) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling) ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่พัสดุ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ ตอนที่ 3 การบริหารงานพัสดุ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การสร้างเครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งทฤษฎี แนวคิด หลักการและงานวิจัย

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ด้วยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง ไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่พัสดุ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30คน คำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (1990) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.984

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

7. ผลการวิจัย

7.1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยบุคคลากร ปัจจัยการวางแผน ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยการกำหนดความต้องการ และปัจจัยการบริหารองค์กร ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัจจัยบุคคลากร	3.90	0.80	มาก
2. ปัจจัยการวางแผน	4.00	0.75	มาก
3. ปัจจัยงบประมาณ	3.98	0.81	มาก
4. ปัจจัยการกำหนดความต้องการ	3.75	0.84	มาก
5. ปัจจัยการบริหารองค์กร	3.88	0.79	มาก
รวม	3.90	0.70	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$, $S.D.=0.75$) รองลงมาคือ ปัจจัยงบประมาณ ($\bar{X} = 3.98$, $S.D.=0.81$) และปัจจัยบุคลากร ($\bar{X} = 3.90$, $S.D.=0.80$) ปัจจัยการบริหารองค์การ ($\bar{X} = 3.88$, $S.D.=0.79$) และปัจจัยการกำหนดความต้องการ ($\bar{X} = 3.75$, $S.D.=0.84$) ตามลำดับ

7.2 ระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย ด้านการยืม ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ และด้านการจำหน่ายพัสดุ ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานพัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย	3.98	0.80	มาก
การยืม	3.68	0.85	มาก
การบำรุงรักษา การตรวจสอบ	3.85	0.77	มาก
การจำหน่ายพัสดุ	3.21	1.13	มาก
รวม	3.67	0.71	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, $S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.98$, $S.D.=0.80$) รองลงมาคือ ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.85$, $S.D.=0.77$) ส่วนด้านการจำหน่ายพัสดุ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.21$, $S.D.=1.13$)

7.3 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (R_{xy}) ผลปรากฏตามรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5
ปัจจัยบุคลากร(x_1)	-				
ปัจจัยการวางแผน(x_2)	0.631 ^{**}	-			
ปัจจัยงบประมาณ(x_3)	0.597 ^{**}	0.764 ^{**}	-		
ปัจจัยการกำหนดความต้องการ(x_4)	0.588 ^{**}	0.722 ^{**}	0.782 ^{**}	-	
ปัจจัยการบริหารองค์กร(x_5)	0.559 ^{**}	0.726 ^{**}	0.798 ^{**}	0.714 ^{**}	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยปัจจัยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง คือ ปัจจัยงบประมาณกับปัจจัยการบริหารองค์กร ($r = 0.798$) ปัจจัยงบประมาณกับปัจจัยการกำหนดความต้องการ ($r = 0.782$) ปัจจัยการวางแผนกับปัจจัยงบประมาณ ($r = 0.764$) ปัจจัยการวางแผนกับปัจจัยการบริหารองค์กร ($r = 0.726$) ปัจจัยการวางแผนกับปัจจัยการกำหนดความต้องการ ($r = 0.722$) และปัจจัยการกำหนดความต้องการกับปัจจัยการบริหารองค์กรที่ ($r = 0.714$) ส่วนตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านบุคลากรกับปัจจัยการวางแผน ($r = 0.631$) ปัจจัยบุคลากรกับปัจจัยงบประมาณ ($r = 0.597$) ปัจจัยบุคลากรกับปัจจัยการกำหนดความต้องการ ($r = 0.588$) และปัจจัยบุคลากรกับปัจจัยการบริหารองค์กร ($r = 0.559$)

การพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter (Enter Multiple Regression Analysis) ผลปรากฏดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนมาตรฐาน (β)	t	p
ค่าคงที่	1.592		8.541	.000
ปัจจัยบุคลากร	-0.27	-0.30	-0.505	0.614
ปัจจัยการวางแผน	-0.108	-0.113	-1.488	0.138
ปัจจัยงบประมาณ	0.287	0.325	3.786	0.000
ปัจจัยการกำหนดความต้องการ	0.247	0.291	3.437	0.001
ปัจจัยการบริหารองค์กร	0.143	0.158	1.832	0.068

$R = 0.617$, $R^2 = 0.381$, $p = .01$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยงบประมาณ และปัจจัยการกำหนดความต้องการที่ร่วมกันทำนายการบริหารงานพัสดุได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) ซึ่งตัวแปรทั้งสองสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรการบริหารงานพัสดุได้ร้อยละ 38.1 ($R^2 = 0.381$)

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังต่อไปนี้

$$(\text{การบริหารงานพัสดุ}) = 1.592 + 0.287 (\text{งบประมาณ}) + 0.247 (\text{การกำหนดความต้องการ})$$

เขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

$$Z \text{ การบริหารงานพัสดุ} = 0.325(Z \text{ งบประมาณ}) + 0.291 (Z \text{ การกำหนดความต้องการ})$$

8. การอภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากก่อนที่จะมีการจัดซื้อจัดหาพัสดุของโรงเรียน เจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนจัดหาพัสดุ เกี่ยวกับปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง กำหนดโครงการจัดหาที่ตรงตามความต้องการ กำหนดแนวทางปฏิบัติและการใช้ทรัพยากร และกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานพัสดุของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ประจักษ์ ศรีจำปา (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานพัสดุ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับการศึกษาของ อารีย์ คงอำนาจ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาลัมมहितล ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารคือ การบังคับบัญชา กฎระเบียบ งบประมาณ และปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมคือ สภาพแวดล้อม และสังคม ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ ของวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนาภรณ์ สมโรจน์ (2553) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการจัดการ 6M's กับการบริหารงานพัสดุของเทศบาลตำบล พุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางการจัดการ 6M's ของเทศบาลตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มลฤดี รัตนคุณ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนจำเป็นต้องมีการดำเนินการลงบัญชีหรือทะเบียน แยกชนิดและรายการพัสดุ มีการลงบัญชีหรือทะเบียน ตรวจสอบความถูกต้อง

ต้องของใบเบิกและเอกสารประกอบทุกครั้งที่มีการเบิกจ่าย และกำหนดวิธีการเบิกจ่ายพัสดุอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับมากดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณชัย รังษี (2550) ได้ศึกษา การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์อย่างมีคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 มีผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์อย่างมีคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ประจักษ์ ศรีจำปา (2552) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานพัสดุของเทศบาลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยงบประมาณ และปัจจัยการกำหนดความต้องการที่ร่วมกันทำนาย การบริหารงานพัสดุได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) ซึ่งตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายการผันแปรการบริหารงานพัสดุได้ร้อยละ 38.1 ($R^2 = 0.381$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนจำเป็นต้องวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนงบประมาณรายรับ-รายจ่ายประจำปี อย่างไรก็ตาม โรงเรียนต้องมีการกำหนดระยะเวลาใช้จ่ายเงินที่แน่นอนทั้งนี้เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้การวางแผนงบประมาณประจำปียังต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยการกำหนดความต้องการของผู้ใช้พัสดุซึ่งมีความแตกต่างกัน เช่น ชนิด จำนวน ระยะเวลา จากผู้ใช้งานพัสดุ คำนึงถึงความเพียงพอ ความประหยัด และประสิทธิภาพในการใช้พัสดุเป็นสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนากานต์ สมไธสง (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการจัดการ 6M's กับการบริหารงานพัสดุของเทศบาลตำบล พุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยงบประมาณส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ สอดคล้องกับการศึกษาของ พรทิพย์ ชื่นบุญ (2559) ได้ศึกษาการจัดการงานพัสดุที่มีประสิทธิผลของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า การกำหนดความต้องการเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ

9. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

9.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. ในการกำหนดวิธีการเบิกจ่ายพัสดุเป็นอย่างอื่น โรงเรียนควรกำหนดกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต่อผู้ปฏิบัติงานไว้ให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
2. แต่ละโรงเรียนควรจัดหางบประมาณในการจัดซื้อพัสดุประเภทใช้สิ้นเปลืองให้เพียงพอกับความต้องการ
3. เมื่อปรากฏว่ามีพัสดุชำรุด เสื่อมสภาพ หรือสูญไป หรือไม่จำเป็นต้องใช้ต่อไป โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงทั้งนี้เพื่อความถูกต้อง โปร่งใส
4. ในกรณีที่โรงเรียนมีการขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่หน่วยงานของรัฐมอบให้ไว้ใช้งานในหน้าที่ เมื่อบุคคลดังกล่าวพ้นจากหน้าที่หรืออุปกรณ์ดังกล่าวพ้นระยะเวลาการใช้งานแล้วก่อนขาย

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่บุคคลดังกล่าว หรือก่อนการส่งมอบงาน ควรมีการตรวจสอบและดำเนินการตามความเหมาะสมก่อนเสมอ

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ต่อการบริหารงานพัสดุ เช่น การจัดหาพัสดุ ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และวิธีการปฏิบัติ เป็นต้น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในด้านอื่นๆ เช่น การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และการประสานงาน
3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

10. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก วันที่ 16 พฤษภาคม 2550.
- ชนากานต์ สมไธสง. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการจัดการ 6M's กับการบริหารงานพัสดุของเทศบาลตำบลพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ประจักษ์ ศรีจำปา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอแม่ใจจังหวัดพะเยา. (การศึกษานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- พรทิพย์ ชื่นบุญ. (2559). การจัดการงานพัสดุที่มีประสิทธิผลของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์, 1(2), น.123-134. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560, จาก http://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14456/jrgbsrangsit.2016.9
- มลฤดี รัตนคุณ. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองคาย. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 13(63), สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2560, จาก <http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/issue14/article/view/388>.
- วรรณชัย รัชชี. (2550). การบริหารพัสดุและสินทรัพย์อย่างมีคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ :สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สุกัญญา ศรีทับทิม. (2555). กลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- อดิศักดิ์ เพียงเกษ. (2547). การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏเลย).
- อิริวัฒน์ โยอาศรี. (2556). การบริหารพัสดุแบบมืออาชีพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560, จาก <http://www.athiwat.com>
- อารีย์ คงอำนาจ. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ : กรณีศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. New York : Harper and Row.
- Krejcie, R. & Morgan, D. (1970). *determining sample size for research activities. Educational and psychological measurement*, 30(3).